

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 2Co/99/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4312217092
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Vanko
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2014:4312217092.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jána Vanka a členov senátu JUDr. Ľubomíry Kubáňovej a JUDr. Ľubice Medveckej, PhD., v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSŤ, s. r. o. so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpený Fridrich Paľko, s. r. o. so sídlom v Bratislave, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421, proti odporcovi: Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom spravodlivosti SR so sídlom v Bratislave, Župné nám. 13, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Nitra č. k. 12C/64/2013-72 zo dňa 29. januára 2014, takto jednohlasne

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e**.

Odporcovi nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa po prejednaní veci na pojednávaní zamietol návrh navrhovateľa podaný dňa 28.09.2012, ktorým sa voči odporcovi domáhal zaplatenia sumy 6.877,23 eur ako náhrady škody a sumy 1.375,45 eur ako nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, ktorá mu vznikla nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Levice sp. zn. 12Er/302/2011.

Svoje rozhodnutie odôvodnil s poukazom na ustanovenia § 4 ods. 1 písm. a/ bod 1., § 5 ods. 1, 3, § 9 ods. 1, 2, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1, § 17 ods. 1, 2, 3, § 19 ods. 1, 3 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení účinnom do 01.01.2013, § 41 ods. 1, 2 písm. c), d), i), § 44 ods. 1, 2 zákona č. 233/1995 o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení účinnom od 01.06.2010 do 31.05.2011, § 41 ods. 2 písm. c), d), i), § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v znení účinnom od 01.06.2011 a § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v znení účinnom od 01.02.2002 do 31.05.2010. Z pripojeného exekučného spisu Okresného súdu Levice sp. zn. 12Er/302/2011 mal za preukázané, že žiadosť o udelenie poverenia bola podaná na súde dňa 16.03.2011. Exekučným titulom bol rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu. O žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia exekučný súd rozhodol uznesením zo dňa 21.03.2011, právoplatne dňa 12.04.2011 tak, že žiadosť súdneho exekútora udelenie poverenia zamietol. Voči uvedenému uzneseniu oprávnený odvolanie nepodal, exekučné konanie je právoplatne zastavené. Rozhodnuté bolo po 5 dňoch od podania žiadosti. Súd prvého stupňa návrh navrhovateľa považoval za dostatočne špecifikovaný, nepovažoval ho za predčasne podaný ani nárok navrhovateľa za premičaný. Navrhovateľ sa domáhal náhrady škody z titulu nesprávneho úradného postupu s poukazom na § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. z dôvodu, že k zamietnutiu žiadosti o udelenie poverenia nedošlo v zákonom stanovenej 15-dňovej lehote. Podstatou tohto sporu bolo zistiť, či sa na daný prípad vzťahuje zákonná lehota podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku a ak áno, či došlo k nedodržaniu tejto lehoty a či nedodržanie zákonnej lehoty na vydanie

poverenia alebo zamietnutie žiadosti o udelenie poverenia mu spôsobilo škodu a nemajetkovú ujmu a či mu rozhodnutie o zamietnutí žiadosti mohlo spôsobiť škodu alebo nemajetkovú ujmu. Majetkovú škodu vyčíslil ako náhradu istiny s príslušenstvom, ktorá mu nemôže byť priznaná právoplatným rozhodnutím všeobecného súdu v občianskom súdnom konaní vedenom proti dlžníkovi zo záväzkového vzťahu založeného Zmluvou o úvere. Čo sa týka nemajetkovej ujmy, ktorú si navrhovateľ uplatnil vo výške 20 % z istiny a príslušenstva, takýto spôsob vyčíslenia nemajetkovej ujmy navrhovateľ nijako nezodôvodnil, ani nepreukázal vznik nemajetkovej ujmy u navrhovateľa, len formálne uviedol, že došlo k zániku podnikateľských aktivít navrhovateľa a jeho podnikateľských plánov, čo nebolo bližšie odôvodnené, ani preukázané. Nemajetková ujma nezávisí automaticky len od konštatovania nedodržania zákonnej lehoty, ale aj od okolností, ktoré sú v tejto veci konštatované, a na základe ktorých súd nevidel dôvod pre finančnú satisfakciu vo forme nemajetkovej ujmy. Z pripojeného exekučného spisu súd zistil, že exekučným titulom je rozhodcovský rozsudok. Súd v tomto prípade neskúmal či prišlo k prieťahom v konaní. Zisťoval, či došlo k nedodržaniu zákonnej lehoty, z akého dôvodu, či sa zákonná 15-dňová lehota vzťahuje na vyporiadanie sa súdu so žiadosťou exekútora a či je to dôvod na náhradu škody, resp. či vôbec nejaká škoda vznikla. Súd prvého stupňa teda dospel k záveru, že v čase podania žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie lehota na vydanie poverenia v prípade rozhodcovského rozsudku ako exekučného titulu neexistovala. Navyše uviedol, že táto lehota je uvádzaná v súvislosti s rozhodnutím súdu, ktorým je vydanie poverenia a nevzťahuje sa na rozhodnutie súdu, ktorým je zamietnutie žiadosti exekútora o udelenie poverenia. Konkrétne v tejto veci došlo k zamietnutiu žiadosti o udelenie poverenia v lehote 5 dní od podania návrhu, čo súd nepovažoval za neprimeranú lehotu na rozhodnutie, dokonca ak by sa stotožnil s názorom navrhovateľa, že platí 15 - dňová lehota, bolo vydané v 15 - dňovej lehote, preto sa nestotožnil s názorom navrhovateľa, že by mu v dôsledku takého postupu exekučného súdu mohla vzniknúť nejaká škoda alebo nemajetková ujma, ktorá nezávisí automaticky, len od zistenia nedodržania zákonnej či primeranej lehoty, ale aj od okolností, ktoré sú v tejto veci v odôvodnení konštatované a na základe ktorých súd nevidel dôvod pre finančnú satisfakciu vo forme nemajetkovej ujmy. Uvedená lehota, v ktorej bolo exekučným súdom rozhodnuté, je absolútne primeraná. Tvrdenie navrhovateľa, že súd rozhodol s omeškaním 49 dní bolo nepravdivé a zavádzajúce. Otázku, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov garantované v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, je kompetentný preskúmať ústavný súd, ktorý ju v súlade so svojou ustálenou judikatúrou preskúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitnosť veci, správanie účastníka a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). Súdne konanie nie je kompetentný preskúmať súd v konaní o náhrade škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z., ale len Ústavný súd SR na podklade ústavnej sťažnosti (resp. predseda súdu na podklade sťažnosti na prieťahy). Opačný výklad by znamenal, že by existovalo niekoľko orgánov, ktoré by boli oprávnené v tom istom čase preskúmať postup toho istého súdu z hľadiska vzniku zbytočných prieťahov. Z uvedených dôvodov preto súd prvého stupňa návrh v celom rozsahu zamietol a o náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 OSP, pričom odporcoví, ktorý bol v konaní v celom rozsahu úspešný náhradu trov konania nepriznal, nakoľko odporca si žiadne trov v konaní neuplatnil a ani mu žiadne nevznikli.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal v zákonom stanovenej lehote navrhovateľ odvolanie. Odôvodnil ho tým, že účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav, súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Ďalej namietal, že súd rozhodol v merite veci na základe „inšpirácie“ novou právnou úpravou obsiahnutou v ustanovení § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. V právnom štáte a osobitne v spravodlivom súdnom konaní nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenie zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Ak súd založil svoje rozhodnutie na takejto neprípustnej interpretácii, dopustil sa nesústredeného postupu, ktorý má dôsledok v nesprávnom súdnom rozhodnutí a takéto rozhodnutie musí byť zrušené. Súd bol viazaný ustanovením § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom pred prijatím zákona č. 412/2012 Z. z. a nemohol interpretovať toto ustanovenie prostredníctvom ustanovenia § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení zákona č. 412/2012 Z. z. Súd svojím rozhodnutím aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné. Súd nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty. Právna neistota existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému

rozhodnutiu. V danom prípade zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty. Exekučný súd však ignoroval túto legitímnu sféru, na čo zo zákona nemal oprávnenie a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktorý je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Exekučný súd rozhodoval o udelení poverenia na vykonanie exekúcie, s čím nemal nič spoločné rozhodcovský súd. Právna istota ohľadom riadneho výkonu exekúcie nemohla byť odstránená rozhodnutím rozhodcovského súdu, ale len súdu exekučného. Súdu neprislúcha polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami. Súd má aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritórne rozhodnutie. Súd svojimi úvahami úplne neguje doposiaľ vytvorenú a stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu, ktorá je základom štandardu ochrany základných práv v Európe, teda aj práva na spravodlivý súdny proces a osobitne práva na prerokovanie veci v primeranom čase. Štrasburský súd opakovane uviedol, že zodpovednosť štátu za prieťahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory. Štrasburský súd tiež uviedol, že dohovor zaväzuje zmluvné štáty, aby organizovali svoj právny poriadok takým spôsobom, aby vyhovel požiadavkám článku 6 ods. 1, zahrňujúc aj právo na rozhodnutie veci v primeranej lehote. Záverom uviedol, že navrhovateľ nechápe, aký môže mať na výsledok konania dopad skutočnosť, že súd vyjadril svoje presvedčenie o rozpore exekučného titulu so zákonom. Ide o prejav nesústredenej činnosti súdu, kedy súdy vyhodnocovali aj také skutočnosti, ktoré s predmetom konania nesúviseli. S poukazom na uvedenú argumentáciu a vytknuté procesné chyby navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Odporca sa k odvolaniu písomne nevyjadril.

Krajský súd v Nitre, ako odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 OSP) prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP s verejným vyhlásením rozhodnutia pri splnení si povinnosti upravenej v ust. § 156 ods. 3 OSP a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné. Preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správny potvrdil, keď súd prvého stupňa dostatočne, správne a v potrebnom rozsahu zistil skutkový stav veci a vyvodil z neho i správny právny záver.

Podľa § 219 ods. 1 OSP, odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

V danej právnej veci sa navrhovateľ podaným návrhom od odporcu domáhal náhrady majetkovej škody v sume 6.877,23 eur a náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch v sume 1.375,45 eur, ktorá mu mala vzniknúť v dôsledku nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Levice v exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. 12Er/302/2011, spočívajúceho v nevydaní rozhodnutia v zákonom stanovenej lehote 15 dní. K vydaniu rozhodnutia podľa názoru navrhovateľa došlo s omeškaním viac ako 49 dní.

V danej právnej veci odvolacie dôvody navrhovateľa uvádzané v odvolaní plne nekorešpondujú s právnymi dôvodmi a skutkovými zisteniami, na ktorých je založené napadnuté rozhodnutie, navrhovateľ dostatočne nerozlišuje medzi jednotlivými rozhodnutiami súdov a je zrejmé, že ide o formulárove podané odvolanie bez ozajstnej snahy splniť si svoju povinnosť účastníka v kontradiktórnom spore. Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa ako hmotnoprávnu tak aj procesnoprávnu oblasť a pri rozhodovaní je odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi podaného odvolania, keď podaním odvolania odvolateľ svojím dispozičným úkonom fakticky vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti súdu, preto sa odvolací súd pri posudzovaní danej veci zaoberal len námietkami navrhovateľa z odvolania a procesným postupom súdu prvého stupňa predchádzajúcim vydaniu napadnutého rozhodnutia z hľadiska, či prípadne došlo k vadám, ktoré mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Súd prvého stupňa vykonal dokazovanie výlučne oboznámením listín nachádzajúcich sa v spise, ako aj oboznámením exekučného spisu, ktorého dôkazu sa navrhovateľ dovoľával, keď inak za odňatie možnosti konať pred súdom možno považovať iba odňatie práv spôsobené procesnou činnosťou súdu, nie opomenutím alebo pasivitou účastníka, ktorý sa pojednávania nezúčastní z vlastného rozhodnutia, resp. z ospravedliteľného dôvodu, čím si sám zmarí možnosť realizovať na pojednávaní svoje procesné oprávnenia. Z tohto pohľadu súd prvého stupňa prejednal a rozhodol vec zákonným spôsobom, keď v súlade so zásadou kontradiktórnosti sporového konania umožnil účastníkom konania realizáciu ich procesných práv priznaných im Občianskym súdnym poriadkom. Navrhovateľ však nešpecifikoval žiadne skutočnosti, na základe ktorých malo dôjsť k odňatiu možnosti

konať pred súdom, pričom ani odvolací súd žiaden takýto dôvod nevzhliadol. Navyše hoci podľa § 120 odsek 1, veta prvá OSP účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, podľa vety druhej citovaného ustanovenia, súd (teda nie účastníci) rozhodne, ktoré z označených dôkazov vykoná. Preto ani nevykonanie navrhovaných dôkazov nemôže mať za následok odňatie možnosti konať pred súdom.

Odvolací súd je toho názoru, že podstata sporu účastníkov spočívala v tom, či pre rozhodnutie súdu o žiadosti súdneho exekútora na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie platila pätnásťdňová lehota, či postup exekučného súdu vykazoval znaky zbytočných prietáhov a či navrhovateľovi vznikla z dôvodu tvrdeného nesprávneho úradného postupu škoda a nemajetková ujma tak, že bola v príčinnej súvislosti s konaním exekučného súdu.

Z obsahu súdneho spisu Okresného súdu Levice vedeného pod sp. zn. 12Er/302/2011 vyplýva, že exekučné konanie v predmetnej veci začalo dňa 22.02.2011, kedy bol spísaný návrh na vykonanie exekúcie pred súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým. Žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie došla Okresnému súdu Levice dňa 16.03.2011. O žiadosti o udelenie poverenia súd rozhodol uznesením č. k. 12Er/302/2011-10 zo dňa 21.03.2011, ktorým žiadosť súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého, so sídlom Záhradnícka 62, 821 08 Bratislava o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zo dňa 07.03.2011, doručenú Okresnému súdu Levice dňa 16.03.2011 zamietol. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 12.04.2011. Následne Okresný súd Levice uznesením č. k. 12Er/302/2011-18 zo dňa 19.08.2011 exekučné konanie zastavil. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 19.09.2011.

O žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie tak bolo rozhodnuté už na 5. deň (dňa 21.03.2011) od doručenia žiadosti súdu dňa 16.03.2011 (nie ako uviedol navrhovateľ, že k rozhodnutiu došlo až dňa 12.04.2011). Rozhodnutie exekučného súdu o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia päť dni po doručení žiadosti o udelenie poverenia nemožno hodnotiť ako nesprávny úradný postup. Exekúcia bola právoplatne zastavená, oprávnený nepodal odvolanie voči uzneseniu o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia, ani voči uzneseniu o zastavení exekúcie. Tým nemohlo dôjsť k prietáhom v konaní, ktoré všeobecný súd nie je ani oprávnený konštatovať.

Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku účinného od 01.06.2010, súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d). Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Na základe citovaného ustanovenia § 44 odsek 2 Exekučného poriadku účinného v čase začatia predmetnej exekúcie je potrebné uviesť, že hoci predmetné ustanovenie stanovuje 15 dňovú lehodu, o ktorej navrhovateľ tvrdí, že nebola súdom dodržaná, táto lehota sa vzťahuje iba na rozhodnutie súdu, ktorým udelí poverenie súdnemu exekútorovi na vykonanie exekúcie. Zákonodarca mal pri zohľadnení jazykového - gramatického, logického a systematického výkladu na mysli predovšetkým rozhodnutia súdu, ktorými tento „poveril“ súdneho exekútora vykonaním exekúcie. V prípade naplnenia podmienok pre rozhodnutie súdu, ktorým zamietol žiadosť o udelenie poverenia (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku, druhá veta) by uviedol, že súd je povinný rozhodnúť v určitej konkrétnej lehote. Neuvedením konkrétnej lehoty zákonodarca jasne prejavil svoju vôľu, že súd v prípade, ak zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, nie je povinný rozhodnúť v tak krátkej lehote, ako v prípade „poverenia“, pretože pri zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia sa jedná o náročnejšie rozhodnutie, pri ktorom súd podrobuje žiadosť, návrh a exekučný titul vlastnému skúmaniu.

Žiadosť o udelenie poverenia bola teda exekučným súdom zamietnutá. Vzhľadom na záver prijatý odvolacím súdom, že 15 dňová lehota na zamietnutie žiadosti o vydanie poverenia neexistovala, nedošlo tak zo strany exekučného súdu k porušeniu jeho povinnosti vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote.

Teda navrhovateľ nepreukázal, že zo strany exekučného súdu došlo k nesprávne úradnému postupu, teda k naplneniu základného predpokladu pre prípadnú zodpovednosť odporcu, preto nebolo potrebné

sa zaoberať škodou a príčinnou súvislosťou. Navyac ak navrhovateľ nedisponoval spôsobilým exekučným titulom, nemohol mu takýto nulitný rozhodcovský rozsudok privodiť prospech a ak mu nemohol privodiť majetkový prospech v exekúcii, potom mu nemohla vzniknúť ani prípadná škoda nemožnosťou realizácie exekúcie.

Odvolací súd sa v dôvodoch odvolania nestotožnil s námietkou navrhovateľa týkajúcej sa aplikácie novej právnej úpravy § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. v znení zák. č. 412/2012 Z. z. Súd prvého stupňa v napadnutom rozhodnutí citoval ustanovenia § 9 ods. 1, ods. 2 len do novely prijatej zák. č. 412/2012 Z. z., t.j. v znení účinnom v čase podania návrhu na začatie konania. Z obsahu odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že na daný právny stav správne aplikoval platnú normu, preto odvolanie navrhovateľa je v tejto časti nedôvodné.

Z vyššie uvedených podstatných dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil ako vecne správny podľa § 219 ods.1 OSP.

Odvolací súd o trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 OSP a § 142 ods. 1 OSP tak, že v konaní plne úspešnému odporcovi, náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, keďže si náhradu trov neuplatnil a ani mu žiadne nevznikli.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.